

Med anledning häraf får jag föreslå,

att Riksdagen måtte för sin del besluta följande förklaring:

Då afliden fideikommissinnehafvares sterbhusdelegare på grund af kongl. förordningen den 3 april 1810 njuta fardag å fast egendom, ege de ej öfver egendomen förfoga med vidsträcktare rätt än enligt lag tillkommer i stad hyresman och på landet landbo.

Stockholm den 26 januari 1889.

Fr. von Strokirch.

N:o 33.

*Af herr **Ericsson**, angående utförsektull å malm, som innehåller minst 60 procent jern.*

Redan för lång tid tillbaka hafva allvarsamma varningar uttalats mot att lemna det nordliga Sveriges rika jernmalmtillgångar i utländska händer. Alla dessa varnande röster hafva hittills ohörda förklingat. Norrbottensmalmernas ovanligt höga jernhalt och lätta åtkomst, såsom till en stor del befintliga ofvan jord, gör det nemligen möjligt att med fördel, oaktadt dryga fraktkostnader, använda dem i utlandet, antagligen till förfång för vårt eget lands jernhandtering. Vår tid har det blifvit förbehållet att se dessa farhågor förverkligade. En lättvunnen tillåtelse har beklagligen

lemnad utländske män rättighet och tillfälle att, utan afsevärd fördel för svenska staten, bit för bit bortplocka ädelstenarne ur dess krona. Röster häremot hafva höjts från många håll med tilltagande styrka, och äfven i denna kammare har ett eko af den allmänna sinnesstämningen i frågan låtit höra sig och en utväg föreslagits, som, så vida den icke alldeles omöjliggör exporten, gör densamma för landet i hög grad inkomstbringande. I sin sträfvan för detta fosterländska syfte har den värde motionären likväl icke beaktat, att, om hans förslag vinner Riksdags och regerings bifall, derigenom våldföras redan häfvdudda rättigheter och mellersta Sveriges grufegare betagas förmånen af att kunna söka afsättning på utländsk ort af en arbetsprodukt, som på flera gruffält hopas utan att finna afsättning.

En inskränkning i afsättningen måste ovilkorligen medföra inskränkning i arbetstillgång inom de orter, hvarest grufvorna äro belägna — en effekt af tullskydd, som hittills åtminstone icke ansetts öfverensstämmande med tullskyddsvännernas program.

Det torde vara välbekant, att jernprocenten af allra största delen af mellersta Sveriges jernmalmer ligger omkring 50. Det enda land, som hittills genom sin närbelägenhet kunnat draga någon nytta af dessa svaga malmer, är vårt gamla brödraland Finland, hvilket land äfven efter dess afskiljande från Sverige haft traktatsenlig rätt att derifrån erhålla sitt malmbehof. Deremot veta vi, att norrbottnsmalmerna hålla 70 procent jern och derutöfver. Det förefaller mig därför icke nyttigt, rättvist och billigt att skära den nyttiga och till äfventyrs rent skadliga malmexporten öfver en kam, hvarför jag, med förbigående af vidare utredning i frågan, hvartill jag för öfrigt i sinom tid är beredd, får föreslå,

att, vid export af jernmalm, all malm, som vid profning af taget generalprof håller 60 procent jern eller derutöfver, skall beläggas med en utförseltull af 50 öre pr 100 kilogram, men all malm under 60 procent jernhalt tills vidare vara tullfri.

Stockholm den 26 januari 1889.

Harald Ericsson.